

שארקי קיידר ואונטקין: אהבת אדם

לעבור אותם כדי להתבגר. ומה זאת בגרות, זו כבר שאלה לסרט אחר. מוסר ההשכל הסופי — והוא סופי רק מפני שהוא מתייחס לתופעה החדשה ביותר של שנות ה-70 — הוא שאשה אינה צריכה להיות עוד פונקציה של גבר זה או אחר, וכל מי שראה בה מין חפץ מובן מאליו, כמו הריהוט שבביתו, צריך ללמוד שעובדות החיים השתנו.

ג'ול וג'ים

בואוריקה

וילי ופיל (פאר, תל-אביב, אר-צות-הברית) — סרטו החדש של פול (אשה לא נשואה) מאזורסקי מתחיל בבית-קולנוע ניו-יורקי המציג את ז'ול וז'ים ומסתיים, עשר שנים אחר-כך, באותו המקום. בין שני הקצוות הללו עוסק מאזורסקי במיוחדו לבמאי הצרפתי פרנסואה טריפו ובמעקב אחרי שני ידידים: וילי, מורה ממוצא יהודי, ופיל, צלם ממוצא איטלקי. קורותיהם צריכים לשקף את הלך-הרוחות ומצבי-הרוח של אמריקה בעשור האחרון. כמו בסרט של טריפו, מכירים השניים נערה ומתאהבים בה. הם מחזרים אחריה, כל אחד לפי דרכו. היא עתידה לעבור מהאחד לשני, מבלי שהדבר יפר, ברוב השלבים, את הידידות הקושרת ביניהם. למען האמת, החצי הראשון של וילי ופיל מושפע מדי מן הסרט הצרפתי המפורסם. הוא נוטל משם לא רק את הנושא, אלא אפילו סצינות ספציפיות, כמו ארוחה בחיק הטבע. אפילו התיאור של מזכירה את ז'ול וז'ים.

המחצית השנייה של הסרט עוסקת יותר באופנות של שנות ה-70 באמריקה ובדרך שבה מתנסות השלישית באופ-נות אלה — החל מן השיבה אל האדמה והמחאה של תחילת העשור ועד לרידפת הבצע המסחרית שבסופו. מאזורסקי מנסה להתייחס בקלילות לכל השינויות האור-חזים בגיבוריו, בין אם המדובר בהתנסות בסמים או בהת-בודדות, כאילו כל אלה אינם אלא שלבים הכרחיים שיש

תזכורת

לגאון

אליבי (אסתר, תל-אביב, אר-צות-הברית) — אלפרד היצ'קוק לא התייחס ברצינות יתרה לסרט זה, שעשה ב-1954. לדבריו, היה זה עבורו מעין תהליך של "טעינת מצברים", כלומר סרט שאין צורך להשקיע בו רבה מאמץ ומחשבה. בראיון הארוך שלו עם פרנסואה טריפו, שראה אור בצורת ספר, הוא מציע לעבור עליו לסדר היום, מכיוון שאין בו דבר ראוי לציון מיוחד.

אולי בהשוואה לסרטיו האחרים של היצ'קוק, אליבי אינו אירוע. אבל, כידוע לכל, גם היצ'קוק שיגרתו הוא עדיין לקח לכל מי שאוהב קולנוע. אם אמנ-המתח לא התאמץ במיוחד בסרט זה, הרי הסיבה פשוטה: הוא נטל מחזה בעל אותו שם, של פרדריק נוט, ועיבד אותו כימעט ללא שינויים לקולנוע. העלילה כולה (פרט לשתיים או שלוש סצינות קצרות) מתגלגלת בתוך זירה אחת, וברוב הזמן המצלמה אינה יוצאת אפילו את הטרקלין של אותה זירה. מאחר והסרט צולם במקור בשלושה מימדים (אופ-נה קצרות-חיים, שהלכה לעולמה עוד לפני שנקלטה), הירבה היצ'קוק לשחק, לדבריו, עם זוויות צילום חריפות. מילבד זאת הסרט הוא שיעור מעניין במה שאפשר לעשות בתוך זירה סורה, בעזרת מצלמה, מבלי להזדקק

גרייס קלי — עם היצ'קוק בפעם הראשונה לתעלולים מלאכותיים ומבלי שהתוצאה תיראה תיאט-רלית, חרף הכמות הגדולה יחסית של דיאלוגים. זה היה סירטה הראשון של גרייס קלי עם היצ'קוק, בו בדק את התכונות שאותן הוא עתיד לנצל בצורה מרהיבה יותר בשני סרטיו הבאים: החלון האחורי ותפוס את הגנב.

תדריך

חובה לראות:

תל-אביב — חלום של קוף, תהילה, האחים בלוג, התודעות, המטרו האחרון, מנהטן מחבואים. **ירושלים** — תהילה, האחים בלוג, הרומן שלי עם אנני, מחבואים. **חיפה** — האחים בלוג, חזרת התיזמורת, תהילה, הקאריירה המזהירה שלי.

תל-אביב

*** **חלום של קוף** (פאריס, איטליה) — בשורת גסיסתו של המין ה-גברי, בסרט אלגורי, מרשים ביותר מבחינה חזותית ומעורר מחשבות רבות של הבמאי האיטלקי מארקו פררי. ז'ראר דפארדייה, מארצ'לו מאסטרויאני וג'יימס קוק מופי-עים כסאטירה מרה זו בתפקידים הראשיים. *** **התזודעות** (מוטיאן, הונ-גריה) — גבר ואשה, זרים זה לזה, נאלצים להסתתר בצוותא במשך תקופה ארוכה, בדירת זרים, מפני הנאצים שבדאפושט. סרט אינטימי ורגיש, מבויים בכישרון רב על-ידי אישטון סאבו.

ירושלים

*** **מחבואים** (רוג, ישראל) — הסרט הישראלי המוצלח ביותר מזה זמן רב, מספר על ילדות בירושלים בתקופה שבין מלחמת-העולם השנייה למלחמת-השיחור, ועל אי-סובלנות של חברה בת-מצור הרודפת את התריגים שבתוכה, כאי-לו היו אויבים. במאי: דן וולמן. *** **הרומן שלי עם אנני** (סר-נמה, ארצות-הברית) — הביטוי השלם ביותר לעולמו המתוסכל של אינטלקטואל יהודי בניו-יורק ומערכת היחסים שלו עם ידידתו המתוסבכת והלא-יהודיה. מצחק ומעורר מחשבה. וודי אלן עוד לא עשה דבר טוב מזה עד כה.

חיפה

*** **חזרת התיזמורת** (מוריה, איטליה) — פדריקו פליני משחזר באורח תיעודי כביכול חזרת התיזמורת באולם עתיק-יומין, והופך את המעמד לסמל ש-משקף את מצבה של איטליה, ואולי את מצבו של חלק גדול מן המערב.

צחוק

כהסוואה

משומשת במצב טוב (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) — עוד פרק אחד ברוח הטירוף האוחזות היום בקומדיה האמריקאית. שניים מן הבמאים המפורסמים ביותר של הדור הצעיר שם, סטיבן פילברג וג'ון מיליוס, הפיקו את הסרט. רוברט זמקיס, בן-טיפו-חיו של פילברג, הוא הבמאי. מדוע בחרו פילברג ומיליוס להיות מעורבים בכל הפרשה הזאת? הם, כנראה, הבחינו שמתחת לחיצוניות אוולית במיקצת, להומור השקוף למדי ולחיספוס שבעשייה, הסרט הוא התקפה אמרית על יסודות המוסר האמריקאי, על אורח-החיים האמריקאי ואפילו על החלו-מות האמריקאיים. אמנם הוא אינו מציע דבר כתחליף, אבל כפי שכבר הכריוז ריפורמטורים רבים: כדי לבנות מחדש צריך קודם כל להרוס. וזה כנראה מה שהקומדיות החדשות של אמריקה שמו לעצמן כמטרה.

מעשה בשני אחים תאומים, המחזיקים בשני מיגרשים למכירת מכוניות משומשות. אחד מלוקק, חלקלק, מושחת ונבזה. השני מוזנח, מיושן, חסרי-שע. הראשון קונה פול-טיקאים, צועק שהוא מייצג את האמריקאיות על טהרתה, ומחפש כל מיני דרכים לנצל את אחיו מרכושו. השני קובר עצמו בין מכוניותיו, שקוע בתרדמת-חורף ארוכה, אינו מבחין שהמונים השתנו ושהעולם סביבו אינו נוהג עוד כמו בימים הטובים ההם. ובאמצע, בין השניים, הדור הצעיר, זה שאין לו אש-

קורט ראסל: האמריקאיות על טהרתה

ליות ויסורי-מצפון. הוא רוצה כסף, מפני שעם כסף אפשר להשיג כבוד, ובעזרת הכבוד אפשר להגיע לעמדה. כל ההערות היציניות האלה מתתרות מאחרי סיפור צולע למדי, על שני הצעירים השאפתנים שעובדים עבור האח הטוב, ונלחמים את מלחמתו ואת מלחמת בתו באח הרע. תוך כדי המהתלה, נגרם הרס לרכוש, חטא כל ינופר בחברה קאפיטליסטית. הטלוויזיה, הפירסומה, הפו-ליטיקה מוצגים כבדיחות. מוסר ההשכל הוא לכל.